

Utdanningsplan for spesialiteten barne- og ungdomspsykiatri ved Sykehuset Telemark

Denne utdanningsplanen viser hvordan Sykehuset Telemark organiserer spesialistutdanningen for leger som skal bli spesialister i barne- og ungdomspsykiatri. Utdanningsplanen beskriver blant annet hvor LIS skal tjenestegjøre, og hvilke samarbeidsaktører LIS trenger for å oppfylle kravet til klinisk tjeneste. Sykehuset Telemark tilbyr samlet all tjeneste som kan oppfylle alle læringsmål for spesialiteten.

Innhold

Utdanningsvirksomheten	2
Organisering av spesialistutdanning innen barne- og ungdomspsykiatri	2
Læringsarenaer	2
Individuell utdanningsplan	3
Læringsaktiviteter	4
Felles kompetansemål	4
Undervisning	4
Veiledning og supervisjon	5
Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål	5
Simulering og ferdighetstrening	5
Forskning	6
Utdanningsutvalg	6
Tillitsvalgte	6
Kontakt	6

Utdanningsvirksomheten

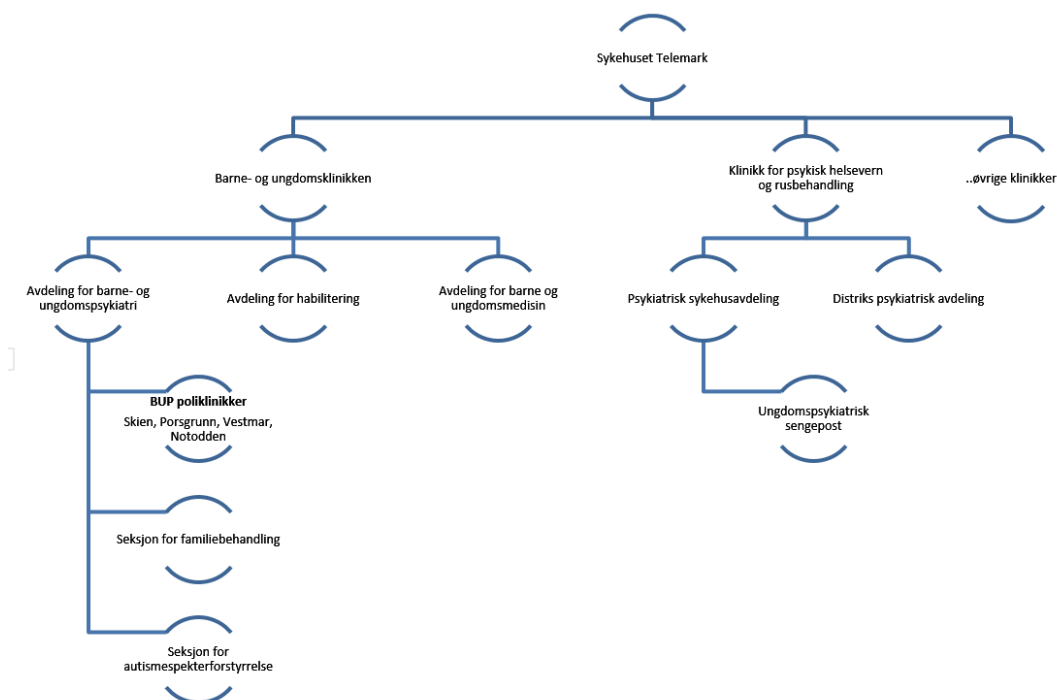
Sykehuset Telemark (STHF) har drift i Skien, Porsgrunn, Notodden, Seljord, Rjukan, Kragerø og Nordagutu og har om lag 3000 årsverk fordelt på rundt 4000 ansatte. Sykehuset Telemark tilbyr utdanning innen 28 spesialiteter. STHF eies av Helse Sør-Øst.

Organisering av spesialistutdanning innen barne- og ungdomspsykiatri

Barne- og ungdomsklinikken utdanner legespesialister i Barne- og ungdomspsykiatri. STHF tilbyr all nødvendig tjeneste for å bli spesialist innen Barne- og ungdomspsykiatri og alle læringsmålene for spesialiteten kan oppnås ved STHF. STHF legger til rette for at dette kan skje innen en tidsperiode på 5 ½ år og det innebærer 3 års tjeneste ved ABUP poliklinikk, 1 års tjeneste ved Ungdomspsykiatrisk sengepost, 1 års tjeneste ved Klinikken for psykisk helsevern og rusbehandling (KPR) og ½ års tjeneste ved Avdeling for barne- og ungdomsmedisin. Tiden i de ulike avdelingene er veiledende, da det er oppnådde læringsmål som styrer. For å få dekket læringsmålene for å bli barne- og ungdomspsykiater må LIS ha tjeneste ved ulike lokasjoner ved STHF. Alle tjenestestedene ligger i Telemark.

Fagområde	Avdeling	Forventet tid
Barne- og ungdomspsykiatri, poliklinikk	ABUP	36 mnd.
Barne- og ungdomspsykiatri, sengepost	PSA	12 mnd.
Voksenpsykiatri	PSA og DPS	12 mnd.
Pediatri	ABUM og HABU	6 mnd.
Totalt		5 ½ år

Læringsarenaer

Avdeling for barn og unges psykiske helse (ABUP) gir tilbud om utredning og behandling til barn og unge i alder 0-18 år med moderat til alvorlig psykisk lidelse og dekker alle tilstandsbilder innen fagområdet. Avdelingen har totalt 5 faste ansatte overleger og 9 LIS stillinger (hvorav 6 er besatt pr i nov 2022). ABUP sine generelle poliklinikker er lokalisert i Skien, Porsgrunn, Vestmar og Notodden. Vi har også to fylkesdekkende enheter; Seksjon for familiebehandling og Seksjon for autismspekterforstyrrelser som ligger i Skien.

LIS ansettes i en av ABUPs fire poliklinikker. Konkret arbeidssted som LIS vil fremgå av individuell utdanningsplan. Arbeidssted som legespesialist fremgår av arbeidskontrakten. LIS kan ha tjeneste ved alle seksjonene, men hovedtyngden vil ligge i allmenpoliklinikkene (36 mnd.) og døgnpost på UPS i (12 mnd.).

Seksjon for familiebehandling er fylkesdekkende for Telemark. Seksjonen er sammensatt av tre underliggende spesialiserte team; Ambulant team for spiseforstyrrelser, Sped- og småbarnsteamet og Familieteamet.

Seksjon for autismspekterforstyrrelser er også fylkesdekkende for hele Telemark og foretar utredning og oppfølging av barn og ungdom innen autismspekteret. Henvisninger til seksjonen skjer kun via poliklinikkene som nevnt over. Målgruppe er 0 – 18 år.

På sykehusområdet i Skien ligger også Ungdomspsykiatrisk senter (UPS) som gir døgntilbud innen psykisk helsevern for barn og unge, hovedsakelig i alderen 12 – 18 år. Seksjonen består av en sengepost og et tilknyttet poliklinisk team. UPS tilbyr både akutt og planlagt utredning og behandling. Årsakene til den enkeltes problemer kan være mange og sammensatte, men vanlige problemstillinger er for eksempel spiseforstyrrelser, depresjon, angst, psykose eller traumer. Sengeposten har 8 sengeplasser, inkl. 2 skjermingsrom. De fleste pasienter henvises til frivillig innleggelse, men seksjonen er også godkjent for tvungent psykisk helsevern og har lukkede dører.

LIS i BUP skal til sammen ha 12 måneders tjeneste i voksenpsykiatri. Det er aktuelt at LIS roterer mellom ulike seksjoner for å oppnå ulike læringsmål i løpet av den voksenpsykiatriske tjenesten. Aktuelle læringsarenaer er **Psykiatrisk sykehusavdeling (PSA) og Distrikts psykiatrisk senter (DPS øvre og nedre Telemark)**. Det har vært tradisjon for at LIS hovedsakelig har tjenestegjort 6 mnd på seksjon for akuttpsykiatri og 6 mnd DPS akutt. Se for øvrig Sykehuset Telemark sin utdanningsplan for psykiatri for andre mulige læringsarenaer her, se link: [Generell utdanningsplan for Psykiatrisk klinikk \(sthf.no\)](https://www.sthf.no). Seksjon for akuttpsykiatri A og B behandler og utreder pasienter over 18 år med akutte psykiatriske lidelser hvor pasienten er i behov av en lukket dør. Seksjonene har til sammen 22 døgnplasser. DPS akutt døgner er en åpen avdeling med 13 sengeplasser som tar imot pasienter fra hele Telemark til akuttinnleggelse.

LIS i BUP skal i tillegg ha 6 mnd klinisk tjeneste ved **Barne – og ungdomsmedisin** for å dekke læringsmålene som er knyttet til pediatri. I løpet av tjenesten skal LIS få erfaring med akuttpediatriske problemstillinger, arbeid med innlagte pasienter samt delta i spesialisert poliklinikk med tanke på spesifikke læringsmål. I løpet av tjenesten vil LIS hospitere 3 uker ved Seksjon habilitering for barn og unge (HABU).

Individuell utdanningsplan

Alle LIS får en individuell utdanningsplan ved signering av arbeidsavtale. I individuell utdanningsplan til LIS fremgår tidspunkt for planlagt rotasjon til de ulike avdelingene. Den individuelle

utdanningsplanen er et vedlegg til arbeidsavtalen. Eventuelle endringer avtales i samråd med LIS, veileder og nærmeste leder.

LIS tildeles ved ansettelse en læringsmålplan i Kompetanseportalen. Denne spesifiserer hvilke læringsmål LIS skal oppnå for å bli spesialist, hvilke læringsaktiviteter som må gjennomføres for å oppnå kompetansen samt tilgjengelige læringsarenaer. Det tildeles også læringsmålplanen om Felles kompetansemål (FKM) i Kompetanseportalen ved ansettelse.

Læringsaktiviteter

Det tilrettelegges for at LIS skal få gjennomføre relevante kurs. Det anbefales at LIS søker oppstart i BUP grunnkursrekken modul 1-5 så tidlig som mulig i LIS løpet. Senere i spesialiseringsløpet vil det være kurs i nevropsykiatri, psykofarmakologi, administrasjon og ledelse og sakkyndighetsarbeid.

LIS skal:

- Gjennomføre 2-årig godkjent psykoterapiutdanning i valgt metode
- Gjennomføre min 105 t psykoterapiveiledning
- Minst 1 stk individuell langtidspsykoterapi <30t
- Minst 10stk individuell korttidsterapi
- Minst 5stk familie- og nettverksterapi/prosessorientert familiearbeid
- Minst 10stk psykoedukasjon saker

Felles kompetansemål

Felles kompetansemål (FKM) består av et sett av læringsmål som strekker seg gjennom hele utdanningsforløpet for den enkelte LIS. Læringsmålene dekker et grunnleggende sett av kompetanse som alle leger må ha for å fungere optimalt i legerollen, og omfatter bl.a. etikk, forskningsforståelse, kommunikasjon, kvalitet, pasientsikkerhet og samhandling. FKM er ment som en felles basiskompetanse alle spesialister skal tilegne seg uavhengig av spesialitet.

Sykehuset Telemark arrangerer felles undervisning knyttet til Felles Kompetansemål for alle LIS ved sykehuset. Dette både for å sikre en ensartet standard og kvalitet i opplæringen.

Klinisk praksis danner utgangspunkt for læring innen de spesifikke tema. I tillegg vil veiledning (individuell og i gruppe), e-læringskurs, nasjonale obligatoriske kurs, selvstudier, podcaster og HF-kurs være sentrale læringsaktiviteter.

Oversikt over oppdatert planlagt FKM undervisning finner LIS3 på intranett, se link: [Felles kompetansemål LIS 2-3 \(fisp.no\)](#)

Undervisning

LIS skal delta på 70 undervisningstimer årlig. Dette løses med en kombinasjon av lokal og regional undervisning. Lokalt utdanningsutvalg har ansvar for organisering av internundervisning lokalt. Undervisningen følger en 3-årig plan for internundervisning som skal revideres høsten 2022 i samarbeid med regionalt utdanningsutvalg. Det legges opp til variert undervisning, vekselvis innhentes forelesere eller LIS / overlege får ansvar for undervisning, kasusfremlegg, drøfting eller artikkeldrøfting.

Regionalt utdanningsutvalg, som er sammensatt av overlegerepresentanter fra alle sykehusene i nettverk sør (Sørlandet Sykehus, Sykehuset Telemark, Vestre Viken og Sykehuset i Vestfold), har ansvar for organisering av regional undervisning for LIS. Undervisningen følger en 3-årig plan for regional internundervisning og består av 3 obligatoriske samlinger pr. år, (2 dager/samling).

Til sammen utgjør lokal og regional undervisning 70 undervisningstimer årlig.

Veiledning og supervisjon

Seksjonsleder er ansvarlig for at det i samarbeid med utdanningsansvarlig overlege utpekes veileder med nødvendig kompetanse, og legge til rette for tilstrekkelig veiledning. Det gis en time klinisk veiledning med overlege i spesialiteten, dvs 60 min pr uke. Veileder vil bli utpekt umiddelbart etter ansettelse. Den kliniske veilederen er hovedansvarlig for LIS gjennom hele spesialiseringsløpet, og ved rotasjon til andre seksjoner og avdelinger. Veileder gir regelmessig klinisk veiledning når LIS er tilknyttet overlegens seksjon, men vil også ha regelmessige veiledningssamtaler for oppfølging av LIS i rotasjon.

Ved rotasjon til andre seksjoner vil det utpekes en supervisor som samhandler med hovedansvarlig veileder. Det gjennomføres fellesmøter med LIS, klinisk veileder og supervisor i forkant av rotasjon. Da vil læringsmål som skal dekkes i den aktuelle seksjonen gjennomgås. Det vil også være et avsluttende møte med de involverte som gjennomgår om læringsmål er oppfylt. Overleger, psykologer, sykepleiere, sosionomer og pedagoger som arbeider sammen med LIS i enkeltsaker og spesifikke rotasjoner vil fungere som supervisører og kan godkjenne spesifiserte læringsaktiviteter.

Veiledning i generell relasjonell forståelse (GRF) starter i løpet av de første fire månedene LIS er ansatt. Avdelingen tilbyr også veiledning innen psykodynamisk psykoterapi. Overlege i ABUP Neshan Omar er godkjent psykoterapiveileder i Legeforeningen.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

Seksjonsleder er ansvarlig for at LIS vurderes fortløpende og systematisk. Klinisk veileder og LIS skal sammen jevnlig evaluere progresjon i forhold til læringsaktiviteter / læringsmål. Behov for fordypning i andre typer saker, fokusområder, kurs etc avtales med veileder og leder. Veileder oppdaterer leder regelmessig. Dokumentasjon av oppnådde læringsmål gjøres i Kompetanseportalen.

To ganger i året gjennomføres halvårsevaluering med LIS, veiledere, utdanningsansvarlig overlege, avdelingsrådgiver og nærmeste leder, der det gjennomgås hvilke læringsmål som kan godkjennes og hvilke læringsmål som skal ha fokus i neste praksisperiode.

Simulering og ferdighetstrening

Simulering og ferdighetstrening kan inngå som læringsaktiviteter i både de BUP-spesifikke læringsmål og felles kompetansemål. Bruk av Sim-senteret ved sykehuset kan være aktuelt og ferdighetstrening i gruppeveiledning er en del av læringsaktivitetene.

Forskning

Sykehuset Telemark har en Forskningsavdeling som jobber for å legge forholdene til rette for forskning og utvikling. ABUP har ansatt en Forskning og fagutviklings (FoU) koordinator i 100 % stilling. Dette er seniorforsker / PhD / psykologspesialist Idun Røseth.

Forskning og systematisk forbedringsarbeid er et fokusområde i avdelingen og blir presentert for LIS i FKM undervisning og internundervisning spesifikt for BUP, bl.a. ved at FOU koordinator deltar i internundervisning minst en gang per halvår, samt mulighet for LIS til deltakelse i ukentlige forskningslunsmøter ved sykehuset. LIS oppmuntres til forskningsaktivitet og tilbys støtte av FOU koordinator.

Fra 2023 skal alle pasienter på UPS registreres i et lokalt kvalitetsregister. Pasienter med spiseforstyrrelse skal også spørres om samtykke til registrering i nasjonalt kvalitetsregister (NORSPIS). LIS får dermed mulighet til å komme i kontakt med skjema og registreringspunkter for disse registrene, og vil med dette ha mulighet for innblikk i kvalitetssikring/lokalt forbedringsarbeid og forskning. Det vil legges til rette dersom LIS ønsker en aktiv rolle i dette arbeidet sammen med seksjonens overlege.

Utdanningsutvalg

Utdanningsutvalget i barne- og ungdomspsykiatri består av utdanningsansvarlig overlege, LIS, avdelingsleder, avdelingssekretær og avdelingsrådgiver. Det avholdes 4 møter årlig.

Utdanningsutvalget organiserer internundervisning og lager en langtidsplan for å påse at undervisning knyttet til alle aktuelle læringsmål blir gjennomgått i løpet av den forventede læringsperioden for spesialiteten.

Tillitsvalgte

Det er ved STHF et godt etablert system med tillitsvalgte som ivaretar interessene til alle medarbeidere i avdelingen. Pr november 2022 er overlege Anne Margrethe Sletten tillitsvalgt for OF og LIS Lene Leion er tillitsvalgt for YLF.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen i barne- og ungdomspsykiatri, ta kontakt med utdanningsansvarlig overlege Marian S. Talsethagen, avdelingsleder Ove Kleppa eller klinikkrådgiver Marte Riis Jensen.